

5. Sommerkoncert 2022

tirsdag d. 23. august 2022 kl. 19:30
(entré 50 kr.)

Koncertprogram

Eugène Gigout (1844-1925): Grand Choeur Dialogué (ca 6'30)

Gabriel Fauré (1845-1924): Sicilienne (ca 4'00)

Camille Saint-Saëns (1835-1921): Fantaisie i Es-dur (ca. 6'30")

Josef Rheinberger (1839-1901): Sonate nr. 3 i G-dur (ca. 15'30")

- 1) Pastorale
- 2) Intermezzo
- 3) Fuga

J. S. Bach (1685-1750): Allein Gott in der Höh sei Ehr' (BWV 662) (ca. 8'30")
à 2 claviers et pédale / il c.f. nel soprano

Präludium og fuga D-Dur (BWV 532) (ca. 10'30")

Ved orglet: Henrik Skærbæk Jespersen

Henrik Skærbæk Jespersen er domorganist ved Haderslev Domkirke, hvor han dels er stifter og dirigent af Haderslev Drengekor - og dels kunstnerisk leder af Haderslev Sangakademi, der er funderet i det sprudlende og omfattende korarbejde ved domkirken, der tæller omkring 200 sangere.

En udløber af korarbejdet er Henriks undervisning af 'Orgeldrengene' - et projekt der har vakt bemærkelsesværdig stor opsigt.

Henrik Skærbæk Jespersen er uddannet på Vestjysk Musikkonservatorium med Kirkemusikalsk diplomeksamen og overtog i 2011 embedet som domorganist i en alder af 31 år. Videregående studier hos prof. Hans Fagius samt deltagelse i mesterkurser med førende europæiske organister.

Som orgelsolist har han spillet koncerter i Danmark, Norge, Sverige, Tyskland, England og Skotland.

Videregående studier i korledelse på Det Fynske Musikkonservatorium ved Alice Granum og studier i den engelske kortradition i Cambridge.

Henrik Skærbæk Jespersen er en særdeles aktiv kordirigent, der har dirigeret utallige kor og koncerter i ind- og udland og han er efterspurgt som instruktør ved kurser og stævner i hele Danmark og norden.

Modtog 2020 Frobeniusfondens store pris på 250.000 kr.

3 halv-times koncerter i forbindelse med Political Festival of Europe

torsdag d. 25. aug. kl. 15:00 & kl. 16:00 Renaissancemusik fra Italien (ensemblekoncert)
fredag d. 26. aug. kl. 15:00 & kl. 16:00 Fransk og tysk barokmusik (orgelkoncert)
lørdag d. 27. aug. kl. 15:00 & kl. 16:00 Skandinavisk romantisk kormusik (korkoncert)

Hold dig orienteret om musikken i kirken på musik.mariagerkirke.dk

Programnoter.

Det er lidt et omvendt program denne aften.

Den gængse form for orgelkoncertprogram er typisk at gå årstalsmæssigt frem kronologisk. Gammel musik først, så romantisk og sluttende med et eller andet nyere værk.

Sådan skal det ikke være i aften. Eugène Gigout er den yngste af koncertens komponister, selvom de tre første franskmænd alle ender deres jordiske dage i begyndelsen af 1920'erne.

Muligvis er det lidt pinligt at indrømme, men første gang jeg stiftede bekendtskab med Eugène Gigouts Grand Choer Dialogué, var så sent som et års tid efter at Bernard Aubertin-orglet var blevet installeret her i kirken.

Havde jeg fulgt bedre med i skolen (læs: konservatoriet), og havde jeg haft en lærer, der interesserede sig for andet end Bach, havde jeg nok stiftet bekendtskab med franske komponister noget tidligere, men alt godt kommer til den, der venter (siger ordsproget - selvom det er noget vrøvl).

En kirkegænger lånte mig for ca. 10 år siden cd, som vedkommende vist nok havde købt i Kölnerdomen, og første nummer på den cd var Grand Choer Dialogue. Wow og atter wow. Jeg anskaffede straks noden og lærte de ubegribeligt mange noder.

Grand Choer betyder egentligt stort kor - som igen oversat til forståeligt jysk betyder, at grundklangen er orglets kraftigste trompet og ca. alle dem, man kan få fat i.

Så ved I, hvad der er i vente.

Gabriel Faures siciliene er oprindeligt for klaver og cello, men spilles ofte på orgel (så sparer man jo også lønnen til en musiker, og spare skal vi jo, har jeg fået at vide hele mit liv; selvom det også er noget vrøvl).

Det er den absolutte modsætning til Gigout, og skulle du høre en trompet her, er det en alvorlig fejl.

Nu har vi haft et kraftigt og et svagt stykke, og med Camille Saint-Saens Fantasie får vi begge dele.

Så er den franske treenighed barberet.

Resten af programmet står i Tysklands tegn, og vi bevæger os lidt bag ud i tiden.

De regelrette og stringente barokke tyskere kan skam også skrive romantisk musik.

Joseph Rheinberger er født i Lichtenstein, men virkede hele sit liv i Tyskland, hvor han var utrolig produktiv. Bl.a. med en masse fremragende orgelmusik. Mendelssohn, som var hans orgelmæssige forbillede, er nok en større komponist, og måske fordi Mendelssohns 6 orgelsonater står så stærkt i den tyske orgelsonatebevidsthed, har man måske valgt at spille dem fremfor Rheinbergers gennem tiden. Det er synd. Rheinbergers sonater er fremragende, og fugaen fra G-dur sonaten er brilliant med et underfundigt fugatema.

Det er ikke så pinligt at indrømme, at første gang jeg stiftede bekendtskab med Bachs forrygende prælude og fuga i D-dur BWV 532, var jeg 17 år.

Det er jo efterhånden en del år siden, og dengang var ens adgang til musik noget anderledes end i dag, hvor vi allesammen render rundt med al verdens musik i højre bukselomme camoufleret som en mobiltelefon.

Dengang købte man en LP hos en pladeforretning; eller man kunne låne en LP på musikbiblioteket. (Hvis der er nogen under 40 til stede, så kan jeg fortælle, at LP står for long-playing, og at det var vigtigt at have en god pick-up - det er ikke en bil, men en nål). Der er sket en del med adgangen til musik siden da.

Vi er vant til at vide, hvad klokken er. Vi har ure. Det havde man ikke, før uret blev opfundet. Vi er vant til at vide, hvad en meter er. (En meter svarer til længden af den strækning lyset tilbagelægger i vakuum, i løbet af tidsrummet $1/299.792.458$ sekund (altså cirka 0,000000033564 sekund), men det er ulig nemmere at købe en tommestok (selvom de ikke nødvendigvis er lige lange)) - så ved jeg det, for det vidste jeg ikke, før jeg copy-pastede det fra Internettet.

Vi er vant til at kammertonen er 440 hertz. (I symfoniorkestrene er den nu 442, men det er en anden historie).

Der var dog en tid før vi kunne måle hertz og dermed sørge for at alle instrumenter var stemt i 440, og hvad gjorde man så? Ja - det ved jeg ikke helt, men da jeg havde lånt denne hersens LP på pladebiblioteket i Aalborg og første gang hørte Bachs prælude og fuga i D-dur - blev den spillet i E-dur! Det er jo noget rod tænkte jeg, men fandt (uden Internet) ud af, at det orgel LP'en var indspillet på, klingede en tone højere. Med andre ord havde orgelbyggeren bygget orglet uden hensyntagen til, at man senere ville bestemme kammertonen til 440 og dermed sat a til 490 hertz.

Jeg sled den plade (og mine forældres pick-up) op, fordi jeg syntes det lød så vanvittigt godt - det synes jeg stadig - og det håber jeg også, at I vil synes, når I har hørt det.

Senere i livet hørte jeg stykket til en uforglemmelig koncert. Præludiet begynder med en skala i D-dur (og det er virkelig svært at spille skalaer i pedalet), og første gang jeg hørte stykket kiksede organisten grusomt i den første skala i pedalet; råbte ud over pulpiturkanten: "Vi tar den lige een gang til" - det gjorde han ikke - det gik lige så galt i andet forsøg, men tredje gang var den der, hvorefter de modne muntre organister blandt publikum klappede demonstrativt, som sad man på Jazzhus Montmartre og havde hørt en fin saxofonsolo.

Når jeg en gang imellem ikke ved en koncert skal hjælpe med at registrere og vende blad, sidder jeg selvfølgelig på en bænk, og meget ofte hjælper jeg min nabo med at følge med i programmet.

Det, der for mig er åbenlyst er ikke nødvendigvis åbenlyst for andre, der kan fare vild i programmet stort set inden koncerten er gået i gang. Jeg har til denne koncert sat ca. spilletider på de enkelte værker.

Skulle det glippe er hovedreglen: når orglet ikke længere spiller, og alle de andre er gået ud for at køre hjem eller få et glas vin, er koncerten i hvert fald forbi.